



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Assertiones Philosophicæ Fusius Deductæ Philosophiæ
Peripateticæ communioris Epitomen exhibentes**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1681

cvi [i.e. vii]. Causa Exemplaris est forma in mente, quam effectus imitatur
ex intentione agentis determinantis sibi finem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71607)

nem generis & vitæ infusas accipiunt) utilitatis, non agunt tamen formaliter, sed tantum materialiter propter finem ; quia non referunt ea in ordine ad talem finem, nec cognoscunt illa tanquam media proportionata ad talem finem.

VII. CAUSA EXEMPLARIS est forma in mente, quæ effectus imitatur ex intentione agentis determinantis sibi finem : id est, est cognitio intrinseca intellectui operantis representans eidem opus faciendum & modum operis faciendi, sive proximè dirigens operantem, ut producat effectum talem, qualem hæc cognitio representavit & sibi producendum proposuit artifex ; si enim casu & merè naturaliter absq; intentione procedat effectus, non censetur habere causam idealem ; unde etiam agentia merè naturaliter dicuntur operari secundum formam, quam habent in seipsis purè naturaliter & physicè ; agentia verò artificialia quæ talia operari juxta formam, quam habet in se intelligibiliter, seu in mente. In quantum hæc causa reddit artificem potentem operari, integratq; cum aliis concausis causam efficientem, ad eandem reduci potest ; reduci potest ad causam formalem.

lem, & dici causa formalis extrinseca, quatenus est forma, ad cuius imitationem res constituitur in suo esse specifico.

VIII. Ratio causæ idealis consistit in cognitione & ejus objecto, ita ut ex cognitione veluti idea formali seu exemplari *ut quo*, & conceptu objectivo intrinseco veluti exemplari interno *ut quod* conflatur una adæquata ratio causæ exemplaris: objectum enim est illud, quod inspectum seu cognitum ut quod, dirigit ut quod artificem, & cui intendit conformare opus, dicitur idea materialiter; sicq; idem existens intentionaliter est causa simpliciter existens realiter: è contra cognitio est id, per quod objectum constituitur formaliter in ratione ideæ imitabilis ab agente, & quo mediante objectum dirigit artificem, quam cognitionem opus non est, cognosci ut quod sive reflexè. Pertinet autem ista cognitio potius ad rationem causæ exemplaris, quam pertineat ad rationem causæ finalis; quia in hac sola bonitas repræsentata allicit voluntatem ad se, non verò cognitio; hæc autem non tantum conceptus objectivus dirigit, sed etiam & vel maximè conceptus formalis.

IX. Cau-